

Referat despre Cronicari: Ion Neculce

Continuand traditia inaintasilor sai, Neculce a reusit sa ridice istoriografia romaneasca la cel mai inalt nivel artistic. El este considerat cronicarul-artist, iar letopisetul sau drept apogeul artistic a literaturii romane vechi.

Neculce realizeaza trecerea de la naratiunea istorica la naratiunea artistica.

Daca cronica lui Ureche se incadreaza in familia formelor narative nefictive, cronica lui Neculce reprezinta o cotitura pe drumul transfigurarii artistice a realitatii. Este primul scriitor, care isi permite sa trateze realitatea cu libertatea fictiunii. Si el noteaza evenimente reale, dar golurile dintre evenimente le umple cu scene, dialoguri, intamplari semnificative. In marginea adevarului istoric el imagineaza, fictionalizeaza. Aceste scene sunt luate in mare parte din traditia populara orala asa cum au fost transmise de la om la om. Aceste amanunte, detalii, intamplari dau viata paginilor seci, aride, de cronica.

Marea arta a lui Neculce consta in faptul ca a stiut sa reanvie trecutul. Prin Neculce se realizeaza trecerea de la istorie (relatare exacta, stiintifica) la istorii (povestiri anecdotice). Astfel cronica lui Neculce se citește intradevar ca un roman si acest lucru datorita exceptionalului talent povestitor al autorului.

Neculce nu este un carturar, om invatat, ca Miron Costin, ci asemenea unui razez istet si sfatos povesteste tot ce a vazut si a trait.

Din cele 82 de ani evocati aproximativ 50 sunt efectiv traiti de autor, ca martor a unor evenimente sau intamplari. In cea mai mare masura, cronica sa este rememorare, literatura memorialistica. In legatura cu acest aspect se vorbeste la Neculce de o arta a spontaneitatii, adica de simplitate, de naturalitate. In acest sens Sadoveanu afirma: Neculce e simplu, rustic, fara podoabe ca natura, dar mare ca ea.

George Calinescu crede, ca tocmai lipsa unei culturi umaniste, lipsa eruditiei au facut ca romancierul sa-si pastreze vederea proaspata, poetica a omului necarturar.

-Imaginea Moldovei-

Pe linia deschisa de Miron Costin, Neculce evoca o perioada foarte tensionata din istoria Moldovei: sfarsitul domniilor pamantene si inceputul domniilor fanariote.

Este o perioada in care domina intriga si violenta (numeroase inscaunari si maziliri, comploturi si mituiri). Domnul nu mai lupta pentru tara ci pentru sine ca sa obtina si sa-si pastreze tronul.

Se desprinde atitudinea antiotomana a lui Neculce si ura impotriva grecilor.

-Arta portretului-

În cronică lui Neculce întâlnim o știință a portretului, neegalată de nici un alt cronicar. La Neculce portretul se îmbogățește cu dimensiuni noi, depășind enumerarea epitetelor fizice și morale.

Oamenii lui Neculce trăiesc și se mișcă. Cronicarul patrunde în biografia personalității evocate, în viața sa intimă. Ca tehnică, Neculce construiește portrete-biografii, sau portrete biografice.

Cronicarul își urmărește personajele în timp; domnii portretizați au ocupat tronul Moldovei de 2-3 ori. Cronicarul le portretează de fiecare dată, fiind atent la schimbările în timp. Portretul final rezultă din confruntarea mai multor portrete.

În portretizare cronicarul folosește notarea gesturilor și a vorbelor tipice.

-Portretul lui Dabija-Voda-

În textele paralele se vorbește despre Dabija-Voda în același fel. În plus Neculce notează gesturi tipice. Astfel când stătea la masă și vedea în ograda oameni săraci și flamanzi, domnul le trimitea bucate și dzicea către boieri: "De mult or fi dăvărind ei și-or fi flamanzi, neavând de cheltuială" (caracterizarea prin vorbe tipice).

În plus întâlnim și caracterizarea printr-un amanunt pitoresc, care aduce viața: domnul bea vin mai mult din oală roșie decât din pahar de cristal, dzicând că-i mai dulce vinul din oală decât din pahar.

-Portretul lui Duca-Voda-

Este un portret biografic, domnul fiind urmărit în cele trei domnii ale sale.

În prima domnie Duca-Voda le era tuturor cu bine încât nu se plangea nimănui de nici o strambată. În a doua domnie cronicarul este atent la schimbarea domnitorului, care s-a arătat la hire mai aspru de cum era în domnia dintâi. În a treia domnie Duca-Voda pune biruri grele pe țară. El este mazilit. Cronicarul notează o întâmplare pe care o preia din tradiția populară orală.

Mergând spre Polonia pe drum domnitorul cere unei femei puțin lapte. Blestemele femeii arată starea grea a țării în timpul lui Duca-Voda: iar femeia i-a răspuns că "N-avem lapte să-ți dam că-au mâncat Duca-Voda vacile din țară, de-l v-a mâncat viermii iadului cei neadormiți"

În încheierea portretului cronicarul notează concis trăsăturile domnitorului, care era un om nu prea înalt și gros burdos și bătrân.

Cele mai reușite portrete sunt cele negative. Un astfel de portret este al lui Dumitrascu-Voda, care era grec simat, mandru, nebun, lăcom, talpiș și giambas.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Acese note negative sunt urmate de un episod din biografia domnitorului si anume aventura cu fata unei reachierite. Domnitorul o aduce la curte obligandu-i pe marii boieri s-o trateze cu cel mai mare respect. Dupa ce relateaza aceasta intamplare Neculce isi exprima revolta sub forma unei lamentatii patetice: O, o, o, saraca tara a Moldovei!

In finalul portretului cronicarul noteaza un aspect dezagreabil despre domnitorul, care avea dantura falsa. Mai sunt realizate si portretele lui Dimitrie Cantemir si al tarului Petru I.

-Naratiunea-

Naratiunea este foarte interesanta, antrenanta, pentru ca chiar materialul furnizat de istorie este interesant. Cu Neculce incepe naratiunea memorialistica, pentru ca autorul povesteste subiectiv, ironic si uneori cu umor evenimente, fapte traite sau vazute. Cu Neculce incepe si naratiunea anecdotică, pentru intreaga cronica pare o culegere de naratiuni anecdotice. Fluxul narativ este si aici impartit in unitati narative, avand centru un eveniment sau o personalitate. Ordinea narativa este si aici cronologica. si Neculce foloseste niste formule:

- a. de anticipatie (precum s-a vide inainte, la randul sau s-or pomeni)
- b. de revenire (lasand acum cele streine, vom scrie iarasi despre Moldova)
- c. de rememorare (deci Bogdan a fugit cum mai sus sa pomeneste)

Exista un timp clerical legat de sarbatori si un timp calendaristic legat de anotimpuri.

Fata de alti cronicari exista in plus un interes pentru senzational, pentru amanuntul picant, pentru zvonuri si barfe.

-A doua Domnie a lui Dumitrascu-Voda-

in introducere cronicarul noteaza originea domnitorului grec de la talingrad, ajuns domn din intamplare, fricos cu piele de iepure la spate, conflictul cu boierii si pierderea tronului.

Cronicarul dezvaluie starea jalnica a tarii jefuita de tatari adusi de Dumitrascu-Voda in tara ca sa-l apara. Cronicarul consemneaza ramas-au bietii oameni numai cu sufletele. Urmeaza descrierea foametei cu tablouri goraznic a mortilor de pe drumuri.

Domnitorul imoral, incapabil, lasa totul la voia intamplarii, fiecare ce vrea. Urmeaza povestirea intamplarii cu fata rachieritei, apoi povestea banilor furati de la manastirea Rasca, povestirea jefuirii vornicului Sturza.

Boierii revoltati se adreseaza sultanului si cer schimbarea lui Dumitrascu. Tronul este obtinut de Constantin Cantemir, dar Dumitrascu-Voda i se comunica ca i s-a innoit domnia. Cu surprindere Dumitrascu afla ca a fost mazilit.

Are loc o miscare antigreasca, multimea alungandu-i pe greci cu pietre.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Comedia se amplifica cand Dumitrascu aratand fantezie a pus sa sune trambitele si sa bata tobele. Este aici in esenta un Caragiale inainte de Caragiale.

Oralitatea povestirii rezulta din folosirea expresiilor taranesti, a proverbelor si zicatorilor, din permanenta comunicare a cronicarului cu cititorul sau.

-Descrierea-

In cronica lui Neculce intalnim combinarea naratiunii cu descrierea. Semnificativa in acest sens este prezentarea luptei de la Stanilesti (pe Prut).

-Dialogul-

Cu usurinta si Neculce trece de la stilul direct la indirect si invers. Dialogul este concis si lumineaza psihologii.

-Stilul si limba-

Exprimarea lui Neculce este simpla, spontana, populara, naturala. Limba folosita este failara: o serie intraga de exprimari taranesti, care dau plasticitate exprimarii: Dumitrascu era fricos, cu piele de iepure la spate, boierii se strang in jurul lui Dumitrascu ca puii de hotarniche. Pentru faptele rele ale unui vornic platesc si altii. Cronicarul foloseste acum un proverb cu iarba ce uscata arda si ce verde. O sursa de umor este folosirea singularului in locul pluralului sau notarea cu totul libera a cuvintelor straine (alector-elector, pant-punct, bragadir-brigada). Apar o serie intreaga de nume proprii, care de origine au fost porecle, care dau culoare cronicii: Purcelesti, Albesti, Carligatura, Buziga, Ciocarlan, Purice.

O trasatura particulara a lui Neculce este cainarea tarii: O, o, o, vaide tara, la ce cumpana au agiunsu!

-Cronicarii munteni-

Cronicarii munteni au fost pe nedrept ingonati pe motivul, ca au scris cronici partizanale, deci au fost considerati prea subiectivi. Daca istoria nu le poate acorda credit, in schimb literatura trebuie sa-i revendice pentru ca tocmai deformarea, exagerarea subiectivismului inseamna apropierea de literatura. Daca moldovenii sunt mari povestitori, in schimb cronicarii munteni sunt maestri ai dialugului, ai inscenarii.

Cronicarii munteni sunt mari polemisti (lupta de idei). Folosind un limbaj aspru, care merge uneori pana la invectiva, cronicarii munteni pun bazele pamfletului. Stolnicul Cantacuzino sustine latinitatea limbii romane si unitatea de origine a romanilor de pretutindeni.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Cronicile muntene au aparut in a doua jumatate a secolului XVII-lea si prima jumatate a secolului XVIII-lea. Sunt cronici de curte, scrise la cererea unor partide boieresti. Cele doua partide au fost Balenii si Cantacuzinii.

â€¢ Letopisetul Cantacuzinesc - anonima

â€¢ Cronica Balenilor - anonima

â€¢ Radu Greceanu: Viata lui Constantin Brancoveanu

â€¢ Radu Popescu: Istoriile domnilor tarii Rumanesti

â€¢ Anonimul Brancovenesc

â€¢ Stolnicul Constantin Cantacuzino: Istoria tarii Romanesti

Constantin Cantacuzino a fost un umanist, cu studii in Rusia, Turcia, Italia. A tradus Biblia. In Istoria tarii Romanesti el sustine si demonstreaza cu argumente de bun simt continuitatea elementului roman in Dacia.

insa rumanii inteleg nu numai cestia de aici ce si den Ardeal si moldovenii si toti cati si intr-alta parte se afla si au aceasta limba tot unii sunt tot rumani in tine ca toti aceastia dintr-o fantana au izvorat si ura